

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ

Φορμίωνος 83 161 21 Καισαριανή. Τηλ. 210.72.24.123 FAX 210-72.23.584
(Internet) <http://www.imkby.gr> (e-mail) info@imkby.gr

Ἀριθμ. Πρωτ. Φ.1/3/1202

Ἐν Καισαριανῇ τῇ 25ῃ Νοεμβρίου 2013

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 137η

Πρὸς
τοὺς Πανοσι(ολογι)ωτάτους καὶ Αἰδεσιμ(ολογι)ωτάτους Πρεσβυτέρους
τὸν Ἱεροκῆρυκα καὶ τοὺς Ἐφημερίους,
τοὺς Εὐλαβεστάτους Διακόνους
τῆς Μητροπόλεώς μας

Ἀγαπητοὶ Πατέρες καὶ Ἀδελφοί
Χαίρετε ἐν Κυρίῳ!

*«Χριστὸς γεννᾶται δοξάσατε
Χριστὸς ἐξ οὐρανῶν ἀπαντήσατε
Χριστὸς ἐπὶ γῆς ὑψώθητε
ᾠάσατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ»¹*

ἐ αὐτὲς τὶς προτροπὲς ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ θεολόγος, Ἀρχιεπί-
σκοπος Κωνσταντινουπόλεως, καλεῖ τοὺς πιστοὺς νὰ ἐορτάσουν
τὴν γέννηση τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Τὶς ἴδιες προτροπὲς ἐπαναλαμβάνει καὶ ὁ ὕμνογράφος τῆς Ἐκ-
κλησίας μας ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνὸς στὸν εἰρμὸ τῆς πρώτης ὠδῆς
τοῦ Κανόνος τῆς ἐορτῆς τῶν Χριστουγέννων.

Ὑπακούοντας κι ἐμεῖς στὶς ἐντολὲς τῶν ἁγίων Πατέρων καὶ Διδα-

1. Λόγος λή «εἰς τὰ Θεοφάνεια» εἴτουν Γενέθλια τοῦ Σωτῆρος. Ε.Π.Ε. τ. 5 σελ. 36.

σκάλων τῆς Ἐκκλησίας μας θὰ ἐμβαθύνουμε στὰ νοήματα τῆς τριλογίας τῶν προτροπῶν ποὺ μᾶς ὑποδεικνύουν μὲ ποιὸ τρόπο ὀφείλουμε νὰ συμμετάσχουμε θεαρέστως στὴν ἐορτὴ τῶν Γενεθλίων τοῦ Σωτῆρος.

1. «δοξάσατε»

Κατανοοῦντες οἱ πιστοὶ τὴν ἐκδηλωθεῖσα πρόνοια τοῦ Θεοῦ ἀπὸ ἀγάπη γιὰ τὸ γένος μας αἰνοῦμε, ὑμνοῦμε, εὐλογοῦμε, καὶ προσκυνοῦμε τὸν Κύριο.

Ὁ Θεὸς ἀφ' ἑνὸς μὲν καθ' ἑαυτὸν καὶ ἀφ' ἑτέρου ἐξ αἰτίας ὅλων τῶν εὐεργεσιῶν Του πρὸς τὸν ἄνθρωπο ἀποκαλύπτεται ἄξιός αἰνου καὶ εὐχαριστίας.

Ἡ εὐχὴ τῆς ἁγίας ἀναφορᾶς στὴν θεία Λειτουργία ἔχει συνταχθεῖ μὲ αὐτὸ τὸν σκοπὸ γιὰ νὰ ἐκφράσουμε τὴν δοξολογία μας, τὸν ἔπαινό μας, τὴν εὐγνωμοσύνη μας καὶ τὴν εὐχαριστία μας πρὸς τὸν Θεὸ Πατέρα γιὰ ὅλες τὶς δωρεές Του πρὸς ἐμᾶς, ὅσες γνωρίζουμε καὶ ὅσες δὲν γνωρίζουμε, ποὺ κορυφώνονται μὲ τὴν ὁλοκλήρωση τοῦ μυστηρίου τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας.

«Ἄξιον καὶ δίκαιον σὲ ὑμνεῖν, σὲ εὐλογεῖν, σὲ αἰνεῖν, σοὶ εὐχαριστεῖν σὲ προσκυνεῖν ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δεσποτείας σου».

Ὁ αἶνος ἀναφέρεται στὸ πρόσωπο τοῦ Θεοῦ, ἐνῶ ἡ εὐχαριστία στὶς δωρεές Του.

Ὁ εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς γράφει στὸ εὐαγγέλιό του ὅτι συγχρόνως μὲ τὸν ἄγγελο Κυρίου ποὺ εὐαγγελίσθηκε στοὺς ποιμένες τῆς Βηθλεὲμ τὴν γέννηση τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐμφανίσθηκε «πλῆθος στρατιᾶς οὐρανίου αἰνοῦντων τὸν Θεὸν καὶ λεγόντων δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία»². Οἱ ἅγιοι ἄγγελοι ὑμνοῦν τὸν Παντοδύναμο καὶ Φιλάνθρωπο Ἅγιο Κύριο γιὰ τὶς θεῖες ἐνέργειές Του.

Μαζὶ μὲ τοὺς ἀγγέλους καλούμαστε κι ἐμεῖς νὰ δοξάσουμε τὸν Θεό.

Πρῶτοι οἱ ποιμένες «ὑπέστρεψαν (στὸ ποίμνιό τους) δοξάζοντες καὶ αἰνοῦντες τὸν Θεὸ ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἤκουσαν καὶ εἶδον»³.

Ἔτσι δραττόμεθα τῆς εὐκαιρίας νὰ ἐπισημάνουμε τὰ συνθετικὰ τοῦ αἰνου μας ποὺ ψάλλουμε πρὸς τὸν Θεό.

2. Λουκᾶ β' 13-14.

3. Λουκᾶ β' 20.

α'. Ὁμολογία

Στὸν αἶνο ἐκφράζεται ἡ ὁμολογία τῶν μεγαλείων τοῦ Θεοῦ. Στὴν σύναξη τῶν δικαίων οἱ εἰλικρινεῖς καὶ καθαρές ἀπὸ τὰ πάθη καρδιές καὶ οἱ ταπεινοὶ μποροῦν νὰ καταλάβουν τὸ μεγαλεῖο τοῦ Θεοῦ.

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος συνθέτει ἕνα ὕμνο στὸν Θεὸ γιὰ τὸ ἀπολυτρωτικό ἔργο Του γράφοντας:

«Εὐλογημένος νὰ εἶναι ὁ Θεός, ὁ Πατέρας τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, ποὺ μᾶς δώρισε μέσω τοῦ Χριστοῦ πλούσιες τὶς εὐλογίες Του, πνευματικὲς καὶ οὐράνιες. Μᾶς διάλεξε πρὶν θεμελιώσῃ τὸν κόσμον, νὰ γίνουμε δικοὶ Του διὰ τοῦ Χριστοῦ, ἀψεγάδιαστοι στὴν τελικὴ Του κρίση. Μᾶς προόρισε μὲ τὴν ἀγάπη Του νὰ γίνουμε παιδιά Του διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, σύμφωνα μὲ τὸ καλόβουλο γιὰ μᾶς θέλημά Του, ὥστε νὰ Τὸν ὑμνοῦμε γιὰ τὴν πλούσια χάρη Του, ποὺ μᾶς δώρισε διὰ τοῦ ἀγαπημένου του Υἱοῦ. Μᾶς λύτρωσε μὲ τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, συγχώρησε τὶς ἁμαρτίες μας μὲ τὴν πλούσια χάρη ποὺ μᾶς τὴν σκόρπισε περὶ σὺν ἡμῖν, μαζί μὲ κάθε λογῆς φρόνησι καὶ γνώση. Μᾶς ἔκανε γνωστὸ τὸ μυστήριον τοῦ θελήματός Του, ποὺ μὲ ἀγαθότητα προσχεδίασε νὰ πραγματοποιήσῃ μὲ τὸ ἔργο τοῦ Χριστοῦ στὴν καθορισμένη στιγμή, δηλαδὴ νὰ ἐνώσῃ ὅλα, οὐράνια καὶ ἐπίγεια, στὸ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ. Διὰ τοῦ Χριστοῦ ἀποκτήσαμε μερίδιον στὴν κληρονομία τοῦ Θεοῦ, γιὰτὶ αὐτὸ ἦταν ἀπαρχῆς τὸ σχέδιό Του, σύμφωνα μὲ τὸ ὁποῖο πραγματοποίησε τὸ θέλημά Του. Γιὰ νὰ εἴμαστε ἐκεῖνοι ποὺ ὑμνοῦμε τὴν δόξα τοῦ Θεοῦ, ἐμεῖς ποὺ ἀπὸ πρὶν στηρίζαμε τὴν ἐλπίδα μας στὸν Χριστό. Ἔτσι καὶ ἐσεῖς ἀκούσατε τὸν λόγον τῆς ἀλήθειας, τὸ χαρμόσυνο μῆνυμα ποὺ σᾶς φέρνει τὴν σωτηρίαν. Καὶ ἀφοῦ πιστέψατε στὸν Χριστό, σᾶς σφράγισεν ὁ Θεὸς μὲ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα ποὺ εἶχε ὑποσχεθεῖ. Καὶ εἶναι τὸ Πνεῦμα ἐγγύησις γιὰ τὴν κληρονομίαν μας, γιὰ τὸ μελλοντικὸ λυτρωμὸν μας. Ἔτσι θὰ ὑμνεῖται καὶ θὰ δοξάζεται τὸ μεγαλεῖο τοῦ Θεοῦ»⁴.

4. «Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ εὐλόγησας ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ πνευματικῇ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ, καθὼς καὶ ἐξελέξατο ἡμᾶς ἐν αὐτῷ πρὸ καταβολῆς κόσμου εἶναι ἡμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους κατενώπιον αὐτοῦ, ἐν ἀγάπῃ προορίσας ἡμᾶς εἰς υἰοθεσίαν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς αὐτόν, κατὰ τὴν εὐδοκίαν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, εἰς ἔπαινον δόξης τῆς χάριτος αὐτοῦ, ἐν ᾗ ἐχαρίτωσεν ἡμᾶς ἐν τῷ ἡγαπημένῳ, ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὴν ἀφεσιν τῶν παραπτωμάτων, κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς χάριτος αὐτοῦ, ᾗς ἐπερίσσευσεν εἰς ἡμᾶς ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ φρονήσει, γνωρίσας ἡμῖν τὸ μυστήριον τοῦ θελήματος αὐτοῦ κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ, ἣν προέθετο ἐν αὐτῷ εἰς οἰκονομίαν τοῦ πληρώματος τῶν καιρῶν, ἀνακεφαλαιώσασθαι τὰ πάντα ἐν τῷ Χριστῷ, τὰ ἐπὶ τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, ἐν αὐτῷ, ἐν ᾧ καὶ ἐκληρώθημεν προορισθέντες κατὰ πρόθεσιν τοῦ τὰ πάντα ἐνεργοῦντος κατὰ τὴν βουλὴν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς εἰς ἔπαινον δόξης αὐτοῦ, τοὺς προηλπικότας ἐν τῷ Χριστῷ· ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς ἀκούσαντες τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας ὑμῶν, ἐν ᾧ καὶ πιστεύσαντες ἐσφραγίσθητε τῷ Πνεύματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ Ἁγίῳ, ὅς ἐστιν ἄρραβὼν τῆς κληρονομίας ἡμῶν, εἰς ἀπολύτρωσιν τῆς περιποιήσεως, εἰς ἔπαινον τῆς δόξης αὐτοῦ» (πρὸς Ἐφεσίους α' 3-14).

Ὁ αἶνος πηγάζει φυσικὰ καὶ αὐθόρμητα ἀπὸ τὴν κοινωνία τοῦ πιστοῦ μὲ τὸν Θεὸ καὶ τὸν ὠθεῖ στὴν ἀνανέωση τῆς ζωῆς. Γιὰ νὰ δοξάσει τὸν Θεὸ ὁ ἄνθρωπος δίνει ὁλόκληρο τὸν ἑαυτό του. Εἶναι ἀκατάπαυστη ἔκρηξη ζωῆς. Πάντοτε ἡ δοξολογία τοῦ Θεοῦ συνίσταται στὴν διακήρυξη τῶν μεγαλείων τοῦ Θεοῦ.

β'. ᾠσμα

Ὁ αἶνος γεννιέται ἀπὸ τὴν ἔκσταση καὶ τὸν θαυμασμὸ μπροστὰ στὴν πρόνοια τοῦ Θεοῦ. Προϋποθέτει μιὰ ψυχὴ εὐχαριστημένη καὶ συνεπαρμένη. Μπορεῖ νὰ ἐκφρασθεῖ μὲ μιὰ κραυγὴ, μιὰ ἀναφώνηση, μιὰ χαρούμενη ἐπευφημία.

Ὁ αἶνος ἐξελίσσεται εὐκόλα σὲ ὕμνο, σὲ θρησκευτικὸ ᾠσμα, ποὺ συνοδεύεται πολὺ συχνὰ ἀπὸ μουσικὴ καὶ ἀκόμα ἀπὸ χορό.

Ἔτσι ὁ αἶνος τῶν ἐνθουσιασμένων πιστῶν γιὰ νὰ δοξολογήσουν καὶ νὰ εὐχαριστήσουν τὸν Εὐεργέτη Θεό, ἐκφράζεται ἄλλοτε μὲ ᾠσμα (ἐκ τοῦ ᾄδω), ἄλλοτε μὲ ὕμνο (ἐκ τοῦ ὑμνῶ) καὶ ἄλλοτε μὲ ψαλμό, δηλαδή μὲ μουσικὴ συνοδεία (ἐκ τοῦ ψάλλω).

Στὴν ἀγία Γραφὴ ἀναφέρονται οἱ βιβλικὲς Ὠδὲς μὲ τὶς ὁποῖες ἐκφράστηκε αὐτὸς ὁ πλοῦτος τῶν εὐγνωμονουσῶν ψυχῶν.

α'. Ἡ ὠδὴ τοῦ Μωϋσέως ποὺ ἐψάλη γιὰ νὰ εὐχαριστήσουν οἱ Ἰσραηλίτες τὸν Θεὸ γιὰ τὴν διάβαση τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης⁵.

β'. Ἡ ὠδὴ τοῦ Μωϋσέως ποὺ ἔψαλε, ὅταν ἀτένησε ἀπὸ τὸ ὄρος Νεβὼ τὴν γῆ τῆς ἐπαγγελίας στὴν ὁποία ὁ Θεὸς ὁδήγησε τοὺς Ἰσραηλίτες νὰ κατοικήσουν σ' αὐτή⁶.

γ'. Ἡ ὠδὴ τῆς προφήτιδος Ἄννης ποὺ ἔψαλε, ὅταν γέννησε μετὰ ἀπὸ θερμὴ προσευχὴ τὸν υἱὸ τῆς προφήτη Σαμουὴλ⁷.

δ'. Ἡ ὠδὴ τοῦ προφήτου Ἀββακοῦμ ποὺ ἔψαλε, ὅταν ὁ Θεὸς τοῦ φανέρωσε τὴν ἔλευση τοῦ Μεσσία⁸.

ε'. Ἡ ὠδὴ τοῦ προφήτου Ἡσαΐα μὲ τὴν ὁποία προσευχήθηκε γιὰ νὰ ζητήσῃ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ⁹.

στ'. Ἡ ὠδὴ τοῦ προφήτου Ἰωνᾶ μὲ τὴν ὁποία ἐπικαλέσθηκε τὸν Θεό, ὅταν βρισκόταν στὴν κοιλία τοῦ κήτους γιὰ νὰ σωθεῖ¹⁰.

ζ'. Ἡ ὠδὴ τῶν ἁγίων Τριῶν Παίδων ποὺ ρίφθηκαν στὴν κάμινο τοῦ πυρός, ἐπειδὴ δὲν προσκύνησαν τὸ ἄγαλμα τοῦ βασιλέως τῶν Ἀσσυρίων Ναβουχοδονόσορος¹⁰.

5. Ἐξόδου ιε' 1-19.

6. Δευτερονομίου λβ' 1-43.

7. Α' Βασιλειῶν β' 1-10.

8. Ἀββακοῦμ γ' 1-19.

9. Ἡσαΐου κστ' 9-20.

10. Δανιὴλ γ'.

η'. Ὁ ὕμνος τῶν ἁγίων Τριῶν Παίδων μὲ τὸν ὁποῖο καλοῦνται ὅλα τὰ δημιουργήματα νὰ ὑμνήσουν τὸν Κύριο¹¹.

θ'. Ἡ ὠδὴ τῆς Θεοτόκου ποὺ ἔψαλε, ὅταν ἐπισκέφθηκε τὴν συγγενή της Ἑλισάβετ μετὰ τὸν Εὐαγγελισμό¹².

ι'. Ἡ ὠδὴ τοῦ προφήτη Ζαχαρίου, τοῦ πατέρα τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου ποὺ ἔψαλε εὐχαριστώντας τὸν Θεὸ γιὰ τὴν γέννησή του¹³.

Στὴν Ἀποκάλυψη ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης ἀναφέρει διάφορα ἄσματα ὅπως τὴν οὐράνια λειτουργία (δ' 1-11), τὸν αἶνο στὸ Ἐσφαγμένο Ἀρνίον (ε' 6-14), τὴν ὠδὴ τῶν λελυτρωμένων (ζ' 9-12), τὴν προσκύνηση τῶν πρεσβυτέρων (ια' 16-19), τὴν δοξολογία τῶν Ἀγγέλων (ιβ' 10-12), τὸ ἄσμα τῶν μαρτύρων (ιε' 2-4), τὸν ἐπινίκιο ὕμνο πρὸς τὸν Χριστό (ιθ' 5-8).

«Τὸν Δεσπότην ὕμνησον κτιστῶν φύσις».

γ'. Καθολικότητα

Οἱ οὐράνιες δυνάμεις καὶ οἱ ἄνθρωποι στὴν γῆ αἰνοῦν τὸν Κύριο τῆς δόξης.

«Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριο» (ψαλμοῦ ρλγ' (ρλδ)).

Χαρακτηριστικοὶ εἶναι οἱ Ψαλμοὶ ρβ' 102, ργ' 103 ρμε' (ρμστ') 145, ρμστ' (ρμζ) 146, ρμζ' 147, ρμη' 148, ρμθ' 149 ρν' 150.

Ὅλη ἡ δημιουργία αἰνεῖ τὸν Κύριο. Στὴν αἴνεση καὶ ἀνύμνηση τοῦ Θεοῦ συμμετέχει πᾶσα ἡ κτίσις, ὁρατὰ καὶ ἀόρατα, ἔμψυχα καὶ ἄψυχα.

Στὸ ὄραμα ποὺ εἶδε ὁ προφήτης Ἡσαΐας, μὲ τὸ ὁποῖο κλήθηκε στὸ προφητικὸ ἔργο, τὰ Χερουβείμ πετοῦν γύρω ἀπὸ τὸν θρόνο τοῦ Θεοῦ καὶ ψάλλουν τὸ «Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος, Κύριος Σαβαώθ».

Στὴν Παλαιὰ Διαθήκη ὁ αἶνος τοῦ Θεοῦ στὴν γῆ ἦταν ἔργο τῶν Ἰσραηλιτῶν. Στὴν Καινὴ Διαθήκη τὸ ἔργο αὐτὸ συνεχίζει ἡ Ἐκκλησία μὲ τὴν προοπτικὴ νὰ συμμετάσχουν σ' αὐτὸν τὸν τελικὸ αἶνο ὅλα τὰ ἔθνη, ὅλοι οἱ λαοί, ἵνα «Πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσῃται ὅτι Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρός»¹⁴.

δ'. Λατρεία θυσία αἰνέσεως

Ὁ αἶνος τοῦ Θεοῦ εἶναι συνδεδεμένος πάντοτε μὲ τὴν λατρεία τοῦ Θεοῦ. Ἐπιτελεῖται ὁργανωμένα καὶ συμμετέχει σ' αὐτὸν ὅλη ἡ κοινότητα τῶν πιστῶν.

Συνεπῶς στὴν εὐχαριστιακὴ σύναξη δοξάζουμε τὸν Θεὸ γιὰ τὴν ἀγάπη Του καὶ τὴν φιλάνθρωπία Του.

11. Δανιὴλ γ'.

13. Λουκᾶ α' 68-79.

12. Λουκᾶ α' 46-59.

14. Πρὸς Φιλιππησίους β' 11.

2. «ἀπαντήσατε»

Οἱ πιστοὶ καλοῦνται νὰ ὑποδεχθοῦν τὸν ἐρχόμενο ἀνάμεσά τους Κύριο.

Νὰ Τὸν ὑποδεχθοῦν καὶ νὰ Τὸν ἀναγνωρίσουν ὡς Κύριό τους ἀπορρίπτοντας κάθε ἄλλο Κύριο καὶ ἐξουσιαστή τῆς ζωῆς τους.

Νὰ Τὸν ὑποδεχθοῦν ὡς Λυτρωτὴ καὶ Σωτῆρα τους ποὺ ἔρχεται νὰ τοὺς ἐλευθερώσει ἀπὸ τὴν ἁμαρτία καὶ νὰ διαλύσει τὴν αἰσχύνῃ ποὺ τοὺς περιέβαλε ἀπὸ τὴν παράβαση τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ.

Νὰ Τὸν ὑποδεχθοῦν ἐνῶ ἔρχεται ἔχοντας ἀνθρώπινη μορφή, μορφή δούλου, ὡς μεγάλο καὶ ζωντανὸ Θεὸ ποὺ ζεῖ αἰώνια.

Νὰ Τὸν ὑποδεχθοῦν ὡς οἰκεῖο πού, ἐνῶ εἰσέρχεται στὶς συνθήκες τοῦ κόσμου, ἔμεινε ξένος καὶ χωρισμένος ἀπὸ τὴν πολύμορφη ἁμαρτία ποὺ ἀποξενώνει τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ τοῦ στερεῖ τὴν ζωή.

Νὰ Τὸν ὑποδεχθοῦν μὲ εὐγνωμοσύνη δεχόμενοι τὰ δῶρα ποὺ προσφέρει μὲ τὴν ἔλευσή Του, τὴν θεογνωσία, τὴν ἄφεση τῶν ἁμαρτιῶν, τὴν υἱοθεσία, τὴν αἰώνια ζωή, τὴν κληρονομία τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν.

3. «ὕψωθητε»

Ἡ ἁμαρτία κατέβασε τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὸν οὐρανὸ στὴν γῆ καὶ στὴν συνέχεια τὸν παρέδωσε αἰχμάλωτο στὸν Ἄδῃ.

Ἡ προτροπὴ «ὕψωθητε» σημαίνει νὰ ἐλευθερωθοῦν οἱ πιστοὶ ἀπὸ τὰ γήινα, τὰ μάταια, τὰ φθαρτὰ κατὰ τὸν ἀποστολικὸ λόγον «τὰ ἄνω ζητεῖτε, οὗ ὁ Χριστὸς ἐστὶν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ καθήμενος, τὰ ἄνω φρονεῖτε, μὴ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς»¹⁵.

Ἡ ὕψωση τοῦ ἀνθρώπου στὸ πρῶτο στάδιο εἶναι ἠθικὴ καὶ σημαίνει τὴν ἔξοδό του ἀπὸ τὴν δουλεία τῆς ἁμαρτίας, τὴν ἀπελευθέρωσή του ἀπὸ τὰ πάθη, τὴν κάθαρσή του ἀπὸ κάθε μολυσμὸ σαρκὸς καὶ πνεύματος. Αὐτὴ πραγματοποιεῖται μὲ τὴν συνεργασία τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς βουλῆσεως τοῦ ἀνθρώπου ποὺ βοηθεῖται καὶ ἐνισχύεται ἀπὸ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα. Στὸ δεύτερο στάδιο ἀκολουθεῖ ἡ ὄντολογικὴ ὕψωση, ποὺ εἶναι ὁ δοξασμὸς τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὴν ἔνωσή Του μὲ τὸν Θεό, ἐννοοῦμε τὴν θέωση κατὰ τὴν διαβεβαίωση τοῦ Κυρίου «οἱ δίκαιοι ἐκλάμπουσιν ὡς ὁ ἥλιος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς αὐτῶν»¹⁶.

15. Πρὸς Κολασσαεῖς γ' 1-2.

16. Ματθαίου ιγ' 43.

Αὐτὴ ἐξαγγέλλεται ἀπὸ τὴν ἁγία Γραφὴ μὲ τοὺς ἀποστολικοὺς λόγους:

«Ὁ δὲ Θεὸς πλούσιος ὢν ἐν ἐλέει, διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην αὐτοῦ ἣν ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ὄντας ἡμᾶς νεκροὺς τοῖς παραπτώμασι συνεζωοποίησε τῷ Χριστῷ· χάριτί ἐστε σεσωσμένοι· καὶ συνήγειρε καὶ συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ»¹⁷.

Στὴν ἐσχατολογικὴ αὐτὴ δωρεὰ τοῦ Θεοῦ ἀναφέρονται οἱ ἀποστολικοὶ λόγοι:

«Καθὼς ἐφορέσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ, φορέσομεν καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανίου»¹⁸.

«Ὅταν ὁ Χριστὸς φανερωθῇ, ἡ ζωὴ ἡμῶν, τότε καὶ ὑμεῖς σὺν αὐτῷ φανερωθήσεσθε ἐν δόξῃ»¹⁹.

«Καὶ νῦν, τεκνία, μένετε ἐν αὐτῷ, ἵνα ὅταν φανερωθῇ ἔχωμεν παρρησίαν καὶ μὴ αἰσχυνθῶμεν ἀπ' αὐτοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ. ἐὰν εἰδῇτε ὅτι δίκαιός ἐστι, γινώσκετε ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην ἐξ αὐτοῦ γεγέννηται»²⁰.

Ἡ γέννηση τοῦ Χριστοῦ
νοηματοδοτεῖ τὴν εἰρήνη,
προσωποποιεῖ τὴν ἀγάπη,
ὀριοθετεῖ τὴν δικαιοσύνη,
δικαιώνει τὴν ἐλπίδα,
διασκεδάζει τὸν πόνο,
ἐκδιώκει τὴν ἀπελπισία,
καταλύει τὴν ἀπόγνωση,
νικᾷ τὸν θάνατο.

Ὅλα αὐτὰ θὰ τὰ ἐπιτύχουν οἱ ἄνθρωποι ὅταν πιστέψουν
στὸ Βρέφος τῆς Βηθλεέμ,
στὸν δάσκαλο ἀπὸ τὴν Ναζαρέτ,
στὸν σταυρωμένο τοῦ Γολγοθᾶ,
στὸν πάροικο τοῦ κενοῦ μνημείου.

Εὐτυχεῖς εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ διαθέτουν τὴν πίστη
δυστυχεῖς ἐκεῖνοι ποὺ τὴν ἀρνοῦνται καὶ τὴν ἀπορρίπτουν.

17. Πρὸς Ἐφεσίους β' 4-6.

18. Πρὸς Κορινθίους Α' ιε' 49.

19. Πρὸς Κολασσαεῖς γ' 4.

20. Α' Ἰωάννου β' 28-29.

ΜΕΡΟΣ Β΄

1. «Πάντα εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν γινέσθω»¹

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος μεταξὺ τῶν ἄλλων παρακαταθηκῶν, τὶς ὁποῖες μᾶς κατέλιπε μέσω τῶν ἐπιστολῶν του διατύπωσε καὶ τὸν κανόνα ποὺ διέπει τὴν Θεία Λατρεία. Οἱ Ἱερές Ἀκολουθίες καὶ τὰ πάντα στὴν Ἐκκλησία τελοῦνται «εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν».

Οἱ δύο αὐτὲς προϋποθέσεις σημαίνουν, ὅτι τὰ πάντα στὴν Ἐκκλησία τελοῦνται μὲ κοσμιότητα, μὲ εὐπρέπεια καὶ μὲ τὴν ἐπιβαλλόμενη τάξη, ὅπως ὀρίζουν τὸ ἥθος τῆς Ἐκκλησίας, ἡ εὐλάβεια καὶ ὁ σεβασμὸς πρὸς τὸν Θεὸ καὶ ἡ διάθεση ἀνταποκρίσεως τῶν Ποιμένων στὶς ἀνάγκες τῶν πιστῶν.

Πιὸ συγκεκριμένα ὀφείλετε, ἀνταποκρινόμενοι σ' αὐτὴ τὴν ἀποστολικὴ προτροπή

α'. Νὰ τελεῖτε ἄψογα τὴν Θεία Λατρεία, ὅπως προδιαγράφεται στὶς σχετικὲς διατάξεις τοῦ *Τυπικοῦ*. Ἐψογα σημαίνει, ἡ Θεία Λατρεία νὰ τελεῖται γιὰ νὰ προσευχηθοῦν οἱ πιστοί, νὰ κατανυγοῦν καὶ νὰ συναντηθοῦν μὲ τὸν φιλόανθρωπο Θεὸ Πατέρα. Ἐψογα σημαίνει, ἡ Θεία Λατρεία νὰ τελεῖται μὲ ὑπευθυνότητα χωρὶς προχειρότητες καὶ ἀταξίες. Ἐψογα σημαίνει, ὅτι ὅλοι οἱ συντελεστὲς τῆς Θείας Λατρείας ὑπηρετοῦν τὸν ἴδιο σκοπὸ τῆς τελούμενης Θείας Λατρείας χωρὶς ματαιοδοξία, ἀλλὰ μὲ ταπεινοφροσύνη κατὰ τὴν ἀποστολικὴ προτροπή «νὰ ἐπιδιώκετε τὰ ἀγαθὰ ποὺ βρίσκονται στὸν οὐρανό, ἐκεῖ ποὺ κάθεται ὁ Χριστὸς στὰ δεξιὰ τοῦ Θεοῦ· οἱ σκέψεις σας νὰ εἶναι στραμμένες πρὸς αὐτά»¹⁴ καὶ βεβαίως συνεργάζονται μὲ φόβο Θεοῦ.

Στὴν Ἱερὰ Μητρόπολή μας τόσο τὴν παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων ὅσο καὶ κατὰ τὴν ἐορτὴ τελοῦμε δύο θεῖες Λειτουργίες λόγῳ τοῦ πολυπληθοῦς τῶν Ἑνοριῶν μας, τοῦ ἀστικοῦ χαρακτήρα τους καὶ τοῦ ρυθμοῦ ἢ τοῦ προγράμματος τῆς ζωῆς τους. Χωρὶς νὰ ἐγκαταλείψουμε τὴν παράδοσή μας, δίνουμε τὴν δυνατότητα μὲ αὐτὲς τὶς διευθετήσεις σ' ὅσους δυσκολεύονται, νὰ φιλοτιμηθοῦν νὰ συμμετάσχουν στὴν θεία λατρεία.

Σημειώνουμε ἐπεξηγηματικὰ τὸν λόγο γιὰ τὸν ὁποῖο ὀρίσθηκε ἡ Θεία Λειτουργία τῶν Χριστουγέννων νὰ τελεῖται πρὶν τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου. Ἡ θεολογία τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία ἀποσκοποῦσε στὴν καταπολέμηση τῆς εἰδωλολατρείας καὶ τῆς προσκυνήσεως τοῦ ἡλίου ὡς Θεοῦ, εἰσήγαγε τὴν ἐορτὴ τῶν Χριστουγέννων γιὰ νὰ λατρεύεται ὁ νοητὸς Ἥλιος τῆς Δικαιοσύνης, δηλαδὴ

1. Πρὸς Κορινθίους Α' ιδ' 40.

2. «Τὰ ἄνω ζητεῖτε, οὗ ὁ Χριστὸς ἐστὶν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ καθήμενος, τὰ ἄνω φρονεῖτε, μὴ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς» (πρὸς Κολασσαεῖς γ' 1-2).

ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός, ὁ Ὅποιος προὔπῃρχε τῆς δημιουργίας τοῦ ἡλίου. Ὁ κτιστὸς ἡλῖος εἶναι δημιούργημα τοῦ Ἀκτίστου Ἡλίου, ὁ Ὅποιος ὑπῆρχε προαιώνια. Γι' αὐτὸ ἡ Θεία Λειτουργία τελεῖται πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ κτιστοῦ ἡλίου.

Ἐνῶ διασώζουμε τὴν βαθύτατη ἀλήθεια τῆς Ἐκκλησίας μας γιὰ τὴν προαιώνια ὑπαρξὴ τοῦ Θεοῦ Λόγου, συγκαταβαίνουμε καὶ στὴν ἀδυναμία ἐκείνων, οἱ ὅποιοι ἀδυνατοῦν νὰ προσέλθουν «σκοτίας ἔτι οὔσης» στὴν Θεία Λειτουργία τελοῦντες τὴν δεύτερη Θεία Λειτουργία.

Τὴν Πρωτοχρονιά, ὅπως συνηθίζεται ἀπὸ τῆς συστάσεως τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως (1974), θὰ κόψουμε στὸν Μητροπολιτικὸ Ἱερὸ Ναὸ στὶς 12 τὸ μεσημέρι τὴν Βασιλόπιτα γιὰ νὰ ἀπευθύνουμε τὶς πατρικὲς εὐχὲς στοὺς Κληρικοὺς καὶ στὶς οἰκογένειές τους, στοὺς Ἀρχοντες τῶν πόλεων μας, στὰ στελέχη τῶν Ἐνοριῶν, στοὺς διάφορους τομεῖς τῆς διακονίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας καὶ σ' ὅλους τοὺς πιστοὺς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ποὺ θὰ προσέλθουν. Ὁφείλετε ἐπομένως ὁ καθένας ὑπεύθυνος νὰ ἐνημερώσει τοὺς ἄμεσους συνεργάτες του καὶ νὰ προσέλθουν στὴν ἐορταστικὴ ἐκδήλωση.

Ἡ ἐορτὴ τῶν Θεοφανείων φέτος θὰ ἐορτασθεῖ σὲ ἡμέρα Κυριακή. Γι' αὐτὸ ἐπέρχονται ἀλλαγὲς στὶς διατάξεις τοῦ *Τυπικοῦ* ποὺ σημειώνονται στὸ ἔντυπο πρόγραμμα ποὺ ἐκδόθηκε γιὰ νὰ τὶς λάβετε ὑπ' ὄψη σας καὶ νὰ τὶς τηρήσετε.

Κατὰ τὴν παραμονὴ τῆς ἐορτῆς τῶν Θεοφανείων, ὅπως συνηθίζεται, θὰ ἐξέλθετε νὰ ἐπισκεφθεῖτε τὶς οἰκίες γιὰ νὰ τὶς ἀγιάσετε. Προτρέπουμε ὅλους νὰ μὴ ραθυμήσετε, νὰ μὴ ἀθυμήσετε, ἀλλὰ νὰ τηρήσετε τὸ ἔθιμο ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐὰν θὰ σᾶς δώσουν φιλοδώρημα. Δώρο στοὺς πιστοὺς εἶναι ἡ Χάρη τοῦ Θεοῦ καὶ ὁ φωτισμός.

Μία ἀπὸ τὶς ἐπισυμβαίνουσες μεταβολὲς εἶναι ὅτι ἡ Θεία Λειτουργία τῆς παραμονῆς τῆς ἐορτῆς τῶν Θεοφανείων δὲν τελεῖται συνημμένως μὲ τὴν Ἀκολουθία τοῦ Μεγάλου Ἑσπερινοῦ τῆς ἐορτῆς τῇ 6ῃς Ἰανουαρίου, ἀλλὰ μὲ τὸν Ὅρθρο τῆς 5ῃς Ἰανουαρίου. Ὁ Ἑσπερινὸς τελεῖται στὴν ὠρισμένη θέση.

Στὴν Ἱερὰ Μητρόπολή μας θὰ τελέσουμε τὴν Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ εἰδικῶς στὸν Μητροπολιτικὸ Ἱερὸ Ναὸ τοῦ ἁγίου Νικολάου Καισαριανῆς στὶς 6 μ. μ. στὸν ὁποῖο θὰ προσέλθετε ἅπαντες.

β'. Νὰ διδάξετε ὅλους τοὺς συνεργάτες σας στὴν Ἐνορία πῶς πρέπει νὰ ἀσκοῦν τὴν διακονία τους, ὅπως προτρέπει ὁ ἀπόστολος Παῦλος: «πῶς πρέπει νὰ συμπεριφέρεται κανεὶς στὸν οἶκο τοῦ Θεοῦ, ποὺ εἶναι ἡ Ἐκκλησία τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ, ὁ στῦλος καὶ τὸ θεμέλιο τῆς ἀλήθειας»³.

3. «Πῶς δεῖ ἐν οἴκῳ Θεοῦ ἀναστρέφεσθαι, ἣτις ἐστὶν ἐκκλησία Θεοῦ ζῶντος, στῦλος καὶ ἐδραίωμα τῆς ἀληθείας» (πρὸς Τιμόθεον Α' γ' 15).

* Πρώτοι Συνεργάτες, οἱ Ἱεροψάλτες στοὺς ὁποίους πρέπει νὰ συστήσετε νὰ τηροῦν τὶς διατάξεις τοῦ *Τυπικοῦ*, νὰ μὴ αὐθαιρετοῦν, νὰ μὴ χρησιμοποιοῦν τὸ ἀναλόγιο γιὰ νὰ προβληθοῦν, ἀλλὰ μὲ ταπείνωση καὶ συναίσθηση τῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ νὰ ἐπιτελοῦν τὴν διακονία τους γιὰ νὰ «λατρεύουν τὸν Θεὸ μὲ τρόπο εὐάρεστο, μὲ σεβασμὸ καὶ μὲ εὐλάβεια»⁴.

Οἱ Ἱερὲς Ἀκολουθίες τῶν ἑορτῶν περιλαμβάνουν ὕμνους καὶ ἀναγνώσματα, ποὺ στὸ καθένα περιέχεται μία διδασκαλία γιὰ τὸ ἑορταζόμενο πρόσωπο καὶ γεγονός.

Γι' αὐτὸ πρέπει εἴτε νὰ ψάλλονται εἴτε νὰ διαβάζονται μὲ προσοχὴ καὶ νὰ ἀποδίδεται τό νόημά τους.

Ἡ ἀνάλυση τῶν ἀναγνωσμάτων ποὺ ἀναφέρονται στὸ «μέγα τῆς εὐσεβείας μυστήριον»⁵ εἶναι ἓνα ωραῖο καὶ ἐποικοδομητικὸ θέμα, τὸ ὁποῖο συνιστοῦμε νὰ παρουσιάσετε στὶς διαλέξεις καὶ στὶς κατηχητικὲς ὁμιλίες σας γιὰ τὴν πνευματικὴ καλλιέργεια τῶν πιστῶν.

* Ἐπόμενοι Συνεργάτες οἱ Ἐκκλησιαστικοὶ Ἐπίτροποι. Καὶ αὐτοὶ πρέπει νὰ ἐκπαιδευθοῦν γιὰ τὰ καθήκοντά τους, ποὺ εἶναι οὐσιαστικὰ καὶ συντελοῦν στὴν εὐρρυθμὴ τέλεση τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν. Ὀφείλτε νὰ τοὺς ἐνημερώσετε γιὰ ὅλα τὰ θέματα καὶ ἐκεῖνοι μὲ ὑπακοή, καλὴ διάθεση, προθυμία καὶ σεβασμὸ νὰ ἐπιτελοῦν τὸ ἔργο τους.

Οἱ Ἐπίτροποι ἐπιβάλλουν τὴν τάξη στὴν Ἱερὰ Ἀκολουθία. Διευκολύνουν τοὺς πιστοὺς στὸν Ἱερὸ Ναό. Διευθετοῦν τὰ ζητήματα χωρὶς νὰ θορυβοῦν. Ἐξηγοῦν μὲ εὐγένεια. Ἐπιλαμβάνονται ὅλων τῶν θεμάτων, ὥστε οἱ Πρεσβύτεροι καὶ οἱ Διάκονοι νὰ ἐπιτελοῦν ἀπερίσπαστοι τὰ καθήκοντά τους στὴν σύναξη τῶν πιστῶν.

Ἡ πρόληψη τῶν θορύβων καὶ ἀταξιῶν ποὺ ταρασσούν τοὺς προσευχόμενους εἶναι ἀποκλειστικὸ καθῆκον τους.

Ἰδιαιτέρως ἐφιστᾶται ἡ προσοχή σας γιὰ νὰ λάβετε τὰ ἀπαραίτητα μέτρα, ὥστε νὰ μὴ προκαλεῖται θόρυβος ἀπὸ πιεστικούς, ἀνυπόμονους καὶ βιαστικούς κατὰ τὴν μετάδοση τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων. Ἐπίσης ὀφείλτε νὰ ἐπιβάλλετε τάξη καὶ στὸ Ἱερὸ Βῆμα. Αὐτὸς ὁ θόρυβος εἶναι κατὰ πάντα ἀδικαιολόγητος καὶ σκανδαλίζει τοὺς πιστοὺς.

* Πέρα ἀπὸ αὐτὰ καὶ οἱ λοιποὶ Συνεργάτες τῆς Ἑνορίας πρέπει νὰ ἐνημερωθοῦν γιὰ τὰ καθήκοντά τους, ὥστε εἰ δυνατόν, κανένα ἀπρόοπτο καὶ ἀπρογραμμάτιστο νὰ μὴ σᾶς ἐκθέσει.

Δὲν ἀγνοεῖτε ἀσφαλῶς, ὅτι αὐτὲς τὶς ἡμέρες θὰ προσέλθουν στὶς Ἱερὲς

4. «Λατρεύωμεν εὐαρέστως τῷ Θεῷ μετὰ αἰδοῦς καὶ εὐλαβείας» (Πρβλ. πρὸς Ἑβραίους ιβ' 28).

5. Πρὸς Τιμόθεον Α' γ' 16.

Ἀκολουθίες καὶ ἐνορίτες, οἱ ὅποιοι ἐκκλησιάζονται μία ἢ δύο φορές τὸ χρόνο. Αὐτοὶ δὲν γνωρίζουν. Πρέπει κάποιος νὰ τοὺς ὑποδείξει τὰ δέοντα γιὰ νὰ μὴ στενοχωρηθοῦν καὶ νὰ μὴ σᾶς στενοχωρήσουν.

γ'. Μετὰ τὴν ἐκπαίδευση τῶν συνεργατῶν ἐπιβάλλεται νὰ φροντίσετε τὴν καθαριότητα καὶ εὐπρέπεια τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ. Δὲν πρέπει νὰ ἐπιδεικνύονται οὔτε ὑπερβολές οὔτε ἀδιαφορία.

Σὲ παλαιότερες Ἐγκυκλίους μας ἔχουμε ἐπιστήσει τὴν προσοχὴ ὅλων, ὥστε οἱ πολυέλαιοι, τὰ καλύμματα, τὰ ἱερὰ σκεύη καὶ ὅλα τὰ λοιπὰ τῆς θείας λατρείας νὰ εἶναι καθαρά.

Στὴν ἐνότητα αὕτῃ συμπεριλαμβάνεται καὶ ὁ συντονισμός, ἡ σωστὴ ρύθμιση καὶ καλὴ χρῆση τῶν μικροφωνικῶν ἐγκαταστάσεων. Γιὰ τὸ θέμα αὐτὸ ὑπενθυμίζουμε τὰ ὑπ' ἀριθμὸ Φ.1/4/591/8.7.2003 καὶ Φ.1/4/872/4.9.2008 Ἐγκύκλια Σημειώματά μας.

Γιὰ τὸ Πρόγραμμα τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν, κατὰ τὸ ἅγιο Δωδεκαήμερο, θὰ ἐκδώσουμε ἔντυπο φυλλάδιο ποὺ θὰ διανεμηθεῖ τὴν Κυριακὴ 15 Δεκεμβρίου ἐ. ἔ. Ὑποχρεοῦσθε νὰ τὸ τηρήσετε.

2. Ἡ πνευματικὴ προετοιμασία τῶν πιστῶν γιὰ τὴν συμμετοχὴ τους στὴν ἐορτὴ τῆς Ἐκκλησίας

Ὁ κορυφαῖος τῶν ἀποστόλων Πέτρος διδάσκει, ὅτι ὅλες αὐτὲς οἱ τέλειες καὶ θεῖες δωρεές, γιὰ τίς ὁποῖες γιορτάζουμε τὰ Χριστούγεννα, μᾶς δόθηκαν ἀπὸ τὸν Θεὸ γιὰ νὰ γίνουμε συμμετοχοὶ καὶ κοινωνοὶ τῆς θείας φύσεως.

«Ἡ θεία δύναμή Του μᾶς δώρισε ὅλα ὅσα μᾶς χρειάζονται γιὰ τὴν ζωὴ μας καὶ γιὰ τὴν λατρεῖα τοῦ Θεοῦ, μὲ τὴν βαθιὰ γνώση Ἐκείνου, ὁ Ὅποιος μᾶς κάλεσε μὲ τὴν δόξα Του καὶ τὰ θαυμαστά Του ἔργα. Ἐτσι μᾶς δώρισε τίς πιὸ πολύτιμες καὶ τίς πιὸ μεγάλες ὑποσχέσεις, μὲ τίς ὁποῖες θὰ γίνετε μέτοχοι τῆς θείας φύσεως, καὶ θὰ ἀποφύγετε τὴν φθορὰ ποὺ προκαλοῦν οἱ κοσμικὲς ἐπιθυμίες»⁶.

Αὐτὸ πραγματοποιεῖται μὲ τὰ ἅγια Μυστήρια. Τὰ πάντα στὴν Ἐκκλησία πρὸς αὐτὸ τὸν σκοπὸ συντελοῦν κατὰ τὴν ἀποστολικὴ διδασκαλία «Δὲν εἶστε, λοιπόν, πιά ξένοι καὶ χωρὶς δικαιώματα, ἀλλὰ ἀνήκετε στὸν λαὸ τοῦ Θεοῦ, στὴν οἰκογένεια τοῦ Θεοῦ. Προστεθήκατε καὶ ἐσεῖς στὸ οἰκοδόμημα ποὺ

6. «Ὡς πάντα ἡμῖν τῆς θείας δυνάμεως αὐτοῦ τὰ πρὸς ζωὴν καὶ εὐσέβειαν δεδωρημένης διὰ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ καλέσαντος ἡμᾶς διὰ δόξης καὶ ἀρετῆς, δι' ὧν τὰ τίμια ἡμῖν καὶ μέγιστα ἐπαγγέλματα δεδωρήται, ἵνα διὰ τούτων γένησθε θείας κοινωνοὶ φύσεως ἀποφυγόντες τῆς ἐν κόσμῳ ἐν ἐπιθυμίᾳ φθορᾶς» (Β' Πέτρου α' 3-4).

ἔχει θεμέλιο τοὺς ἀποστόλους καὶ τοὺς προφῆτες, καὶ ἀκρογωνιαίῳ λίθῳ Αὐτὸν τὸν Ἰδιο τὸν Χριστό»⁷.

Γιὰ τοῦτο ὑποχρεούμεθα νὰ προετοιμάσουμε τοὺς πιστοὺς κατάλληλα γιὰ νὰ προσέλθουν εἴτε στὸ Μυστήριον τῆς Ἱερᾶς Ἐξομολογήσεως εἴτε στὸ Μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας. Νὰ ἐκκλησιασθοῦν καὶ νὰ δοξολογήσουν τὸν Θεὸ γιὰ τὰ ἀγαθὰ ποὺ χάρισε στὸ γένος τῶν ἀνθρώπων μὲ τὴν ἐνσάρκωση τοῦ Υἱοῦ Του. Ὑπάρχουν κατάλληλα βοηθήματα ποὺ μπορεῖτε νὰ τὰ συμβουλευθεῖτε.

Ἰδιαίτερη μέριμνα νὰ ἐπιδείξετε γιὰ τὸν ἐκκλησιασμὸ τῶν μαθητῶν. Εἶναι μία ἀκόμη καλὴ εὐκαιρία καὶ δυνατότητα, ἡ ὁποία προσφέρεται γιὰ νὰ τὴν ἀξιοποιήσουμε ποιμαντικά.

Γιὰ τὴν προετοιμασίαν τῶν πιστῶν ἀξιοποιήσατε καὶ κάθε εὐκαιρία τῶν κατ' οἶκον ἐπισκέψεων, γιὰ τὴν τέλεση Ἱερῶν Μυστηρίων καὶ Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν. Μὴ περιορίζεσθε στὴν τέλεση τῆς Ἱερᾶς Ἀκολουθίας. Ἐπωφεληθεῖτε γιὰ νὰ μιλήσετε γιὰ τὶς ἡμέρες, γιὰ τὴν σημασία τους, προσφέρετε ἓνα ἐποικοδομητικὸ βιβλίο. Ἀναφερθεῖτε στὴν ἀνάγκη συμμετοχῆς στὰ ἁγιώτατα Μυστήρια.

Συνημμένως στὴν παροῦσα ἀποστέλλουμε τὰ Μηνύματα γιὰ τὰ Χριστούγεννα καὶ τὴν Πρωτοχρονιὰ προκειμένου νὰ ἀναγνωστοῦν κατὰ τὴν ἀπόλυση τῆς θείας Λειτουργίας τῆς 25ης Δεκεμβρίου 2013 καὶ 1ης Ἰανουαρίου 2014.

3. Τὰ Χριστούγεννα εἶναι ἑορτὴ πανσεβάσμιος, ἑορτὴ ἀγάπης καὶ κοινωνίας τῶν ἀνθρώπων

Οἱ ἑορτὲς μᾶς ἐνώνουν καὶ φανερώνουν τὴν ἐν Χριστῷ ἀδελφότητά μας.

Γι' αὐτὸ διοργανώνουμε τὴν φιланθρωπία τῆς Ἑνορίας, ὥστε νὰ προσφέρουμε ἀγάπη, στοργή, πρόνοια καὶ βοήθεια σὲ ὅσους ἔχουν ἀνάγκη.

Ὁ «Ἑρανος τῆς Ἀγάπης» προορίζεται γιὰ νὰ συγκεντρώσουμε χρήματα, γιὰ τὸν σκοπὸ αὐτό.

Στὴν περίοδο τῆς δοκιμασίας τῶν ἀδελφῶν συνανθρώπων μας ἔχουν ἐφαρμογὴ οἱ προφητικοὶ λόγοι:

«Κόψε καὶ μοίραζε σὲ ἐκεῖνον ποὺ πεινάει τὸν ἄρτο σου, καὶ πτωχοὺς, ποὺ δὲν ἔχουν στέγη, βάλε στὸ σπίτι σου· ἐὰν δεῖς γυμνόν, ντύσε τον, καὶ ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς σου δὲν θὰ σηκώσεις ψηλὰ τὰ μάτια σου, προσποιούμενος ὅτι δὲν τοὺς βλέπεις. Καὶ ἐὰν δώσεις σὲ ἐκεῖνον ποὺ πεινάει τὸν ἄρτο μὲ ὅλη τὴν προθυμία τῆς ψυχῆς σου καὶ χορτάσεις ψυχὴν, ποὺ ἔχει ταπει-

7. «Ἄρα οὖν οὐκέτι ἐστὲ ξένοι καὶ πάροιχοι, ἀλλὰ συμπολῖται τῶν ἁγίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ Θεοῦ, ἐποικοδομηθέντες ἐπὶ τῷ θεμελίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν, ὄντος ἀκρογωνιαίου αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ» (πρὸς Ἐφεσίους β' 19-20).

νωθεῖ ἀπὸ τὴν στέρηση, τότε θὰ ἀνατεῖλει τὸ φῶς τῆς εὐτυχίας σου καὶ τῆς θείας προστασίας σου στὸ σκοτάδι· τὸ δὲ σκοτάδι τῆς ἀθλιότητάς σου θὰ μεταβληθεῖ καὶ θὰ λάμπει σὰν φῶς μεσημβρίας»⁸.

Γιὰ τὴν διακονία αὐτὴ ἔχουμε δώσει ὁδηγίες μὲ τὴν ὑπ' ἀριθμὸ 126 Φ.1/3/1183/5.11.2012 Ἐγκύκλιό μας.

Ἐπίσης καὶ ἀπὸ τὶς Ἑνορίες θὰ διανεμηθοῦν, ὅπως τὰ παρελθόντα ἔτη, μαγειρευμένο φαγητὸ δέματα μὲ τρόφιμα καὶ χρηματικὰ βοηθήματα.

Αὐτὸ τὸ καθήκον μᾶς ὑπενθυμίζει ὁ ἀπόστολος Παῦλος γράφοντας:

«Μὴ ξεχνᾶτε ἀκόμα νὰ κάνετε τὸ καλὸ καὶ νὰ μοιράζεσθε μὲ τοὺς ἄλλους ὅ,τι ἔχετε. Μὲ τέτοιες θυσίες εὐχαριστεῖται ὁ Θεός»⁹.

Μὴ παραλήψετε νὰ εὐχηθεῖτε στοὺς συνεργάτες καὶ σὲ ὅλα τὰ στελέχη τῆς ἐνορίας σας.

Ὑπενθυμίζουμε ὅτι κατὰ τὴν περίοδο τῶν ἐορτῶν θὰ διεξαχθοῦν οἱ ἐξῆς δι-σκοφορίες:

α'. Τὴν Κυριακὴ 22.12.2013 «ὑπὲρ τῆς ἐνισχύσεως τῶν χριστιανικῶν οἰκογενειῶν ποὺ ἀποκτοῦν 3^ο τέκνο στὴν Θράκη».

β'. Τὴν Τετάρτη 25 Δεκεμβρίου 2013 «ὑπὲρ Συσσιτίων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως» στὰ ὁποῖα καθημερινῶς προσφέρονται 1200 μερίδες φαγητοῦ καὶ διανέμονται σὲ 1000 οἰκογένειες δέματα μὲ τρόφιμα.

γ'. Τὴν Κυριακὴ 29 Δεκεμβρίου «ὑπὲρ τοῦ Κ.Τ.Φ.»

δ'. Τὴν Τετάρτη 1 Ἰανουαρίου 2014 «ὑπὲρ τοῦ Ε.Τ.Φ.».

ε'. Τὴν Δευτέρα 6 Ἰανουαρίου 2014 «ὑπὲρ τοῦ Κ.Τ.Φ» «γιὰ τὴν ἐνίσχυση τῶν οἰκογενειῶν ποὺ δὲν ἔχουν εἰσόδημα καὶ πρέπει νὰ ἐξασφαλίσουν στέγη, τροφή, θέρμανση στὰ ἀνήλικα παιδιὰ τους».

4. Οἱ ποιμαντικὲς Ἐγκύκλιοί μας τῆς περιόδου

Ὑπενθυμίζουμε καὶ τὶς σχετικὲς Ἐγκυκλίους μας τῶν προηγουμένων ἐτῶν γιὰ τὴν ἄσκηση τῆς διακονίας μας αὐτὴ τὴν περίοδο.

10 (Φ.1/3/764) 14.12.2000

19 (Φ.1/3/952) 10.12.2001

8. «Διάθρυπτε πεινῶντι τὸν ἄρτον σου καὶ πτωχοὺς ἀστέγους εἰσάγε εἰς τὸν οἶκόν σου. ἐὰν ἴδῃς γυμνόν, περιβάλε, καὶ ἀπὸ τῶν οἰκείων τοῦ σπέρματός σου οὐχ ὑπερόψει... καὶ δῶς πεινῶντι τὸν ἄρτον ἐκ ψυχῆς σου καὶ ψυχὴν τεταπεινωμένην ἐμπλήσης, τότε ἀνατελεῖ ἐν τῷ σκότει τὸ φῶς σου, καὶ τὸ σκότος σου ὡς μεσημβρία. καὶ ἔσται ὁ Θεός σου μετὰ σοῦ διαπαντός» (Ἡσαΐου νη' 7, 10-11).

9. «Τῆς δὲ εὐποιΐας καὶ κοινωνίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε· τοιαύταις γὰρ θυσίαις εὐαρεστεῖται ὁ Θεός» (πρὸς Ἑβραίους ιγ' 16).

25 (Φ.1/3/1063) 29.11.2002
 43 (Φ.1/3/1402) 1.12.2004
 64 (Φ.1/3/1423) 16.11.2006
 84 (Φ.1/3/1192) 18.11.2008
 107 (Φ.1/3/1343) 29.11.2010
 127 (Φ.1/3/1310) 3.12.2012

32 (Φ.1/3/1065) 19.11.2003
 54 (Φ.1/3/1285) 21.11.2005
 72 (Φ.1/3/1165) 20.11.2007
 96 (Φ.1/3/990) 25.11.2009
 117 (Φ.1/3/1537) 9.12.2011

5. Συνημμένως αποστέλλουμε κείμενα που αναλύουν θεολογικά τὸ νόημα τῶν ἐορτῶν τοῦ Δωδεκαημέρου (Χριστουγέννων, Περιτομῆς τοῦ Κυρίου, Θεοφανείων).

Ἀγαπητοὶ Πατέρες καὶ Ἀδελφοί

Στοὺς δυσχέιμερους καιροὺς ποὺ διερχόμαστε, πρέπει νὰ βοηθήσουμε τοὺς πιστοὺς νὰ μὴ πτωχεύσουν πνευματικά. Ἡ πίστη στὸν Θεὸ εἶναι πλοῦτος ποὺ κανεῖς δὲν μπορεῖ νὰ φορολογήσει καὶ νὰ ἀφαιρέσει.

Εὐχομαι ὁ Κύριός μας νὰ σᾶς ἐνισχύσει στὴν θεοφιλῇ διακονία σας.

Μετὰ πατρικῶν εὐχῶν

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Οἱ Καισαριαῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ Δανιήλ